

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 103/2013-25

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 3. apríla 2013 v senáte zloženom z predsedu Jána Auxta a zo sudcov Ľubomíra Dobríka a Rudolfa Tkáčika prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti K. s. r. o., K., zastúpenej advokátom JUDr. M. V., K., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 27 C/199/2000 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo obchodnej spoločnosti K. s. r. o. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 27 C/199/2000 p o r u š e n é b o l o .

2. Okresnému súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 27 C/199/2000 p r i k a z u j e konať bez zbytočných prietáhov.

3. Obchodnej spoločnosti K. s. r. o. p r i z n á v a finančné zadost'učinenie v sume 2 000 € (slovom dvetisíc eur), ktoré j e Okresný súd Košice II p o v i n n ý vyplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Okresný súd Košice II j e p o v i n n ý uhradiť obchodnej spoločnosti K. s. r. o. trovy konania v sume 331,12 € (slovom tristotridsaťjeden eur a dvanásť centov) na účet jej právneho zástupcu JUDr. M. V., K., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. III. ÚS 103/2013-11 z 19. februára 2013 prijal na ďalšie konanie sťažnosť obchodnej spoločnosti K., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 27 C/199/2000.

Predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení z 13. marca 2013 k priebehu konania okrem iného uviedol:

«- skutková a právna zložitost' sporu:

- konanie možno hodnotiť ako skutkovo náročné s ohľadom na samotný predmet sporu, o čom svedčí i obsiahlost' zápisníc z viacerých pojednávaní, nutnosť vypočutia

viacerých svedkov i nariadenia opakovaného znaleckého dokazovania a vyžiadania odborného vyjadrenia.

- *uviedenie všetkých procesných úkonov vo veci až doposiaľ:*
- *žaloba o zaplatenie 1.478.528,60 Sk bola podaná Š. dňa 22. 3. 2000.*
- *dňa 22. 11. 2000 bol žalobca vyzvaný na zaplatenie súdneho poplatku za návrh.*
- *dňa 30. 11. 2000 zbral žalobca návrh čiastočne späť a dňa 5. 12. 2000 zaplatil súdny poplatok...*
- *dňa 27. 3. 2001 žalovaní oznámili, že medzi účastníkmi prebiehajú jednania za účelom mimosúdnej dohody.*
- *dňa 14. 5. 2001 bolo určené pojednávanie na deň 28. 6. 2001; pojednávanie sa uskutočnilo a bolo odročené na deň 25. 10. 2001.*
- *dňa 9. 10. 2001 predložili žalovaní návrh na prerušenie konania.*
- *na pojednávaní, konanom dňa 25. 10. 2001, bolo konanie prerušené do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Košice -okolie pod sp. zn. 11 C 348/2001.*
- *dňa 11. 12. 2001 oznámil právny zástupca žalobcu, že dôvody prerušenia konania pominuli, keďže došlo k späťvzatiu žaloby vo veci, ktorá bola dôvodom prerušenia konania.*
- *dňa 5. 2. 2002 bolo vytýčené pojednávanie na deň 21. 3. 2002.*
- *pojednávanie z uvedeného dňa bolo odročené na neurčito z dôvodu, že uznesenie o zastavení konania doposiaľ nenadobudlo právoplatnosť.*
- *dňa 27. 9. 2002 bol Okresný súd Košice - okolie požiadaný o zapožičanie spisu sp. zn. 11 C 348/2001, kde bolo konanie zastavené.*
- *dňa 17. 1. 2003 oznámil právny zástupca žalobcu, že v dôsledku postúpenia pohľadávok žalobca stratil v konaní aktívnu legitimáciu.*
- *uznesením zo dňa 4. 2. 2004 bolo rozhodnuté o vystúpení pôvodného žalobcu z konania a vstupe sťažovateľa do predmetného konania a o povinnosti pôvodného žalobcu nahradiť žalovaným trovy konania.*
- *proti výroku o povinnosti zaplatiť trovy konania sa žalobca dňa 23. 2. 2004 odvolal.*

- v dôsledku podaného odvolania bol spis dňa 5. 3. 2004 predložený na rozhodnutie Krajskému súdu v Košiciach, na ktorom sa nachádzal do 28. 7. 2004, kedy bolo uznesenie vo výroku o trovách konania zrušené...

- dňa 25. 8. 2004 bolo uznesenie odvolacieho súdu doručené účastníkom konania a právny zástupca žalovaných bol vyzvaný na predloženie stanoviska, ktoré súdu doručil dňa 4. 10. 2004.

- dňa 8. 12. 2004 bol určený termín pojednávania na deň 28. 1. 2005.

- ďalšie pojednávania sa uskutočnili v dňoch 30. 3. 2005, 27. 5. 2005, 12. 10. 2005 a 8. 2. 2006. Posledné z uvedených pojednávanií bolo odročené na neurčito, pričom právnym zástupcom účastníkov boli uložené povinnosti. Svoje stanoviská doručili súdu v dňoch 13. 2. 2006, 8. 3. 2006 a 4. 4. 2006.

- dňa 10. 4. 2006 bolo určené pojednávanie na deň 5. 10. 2006.

- na základe žiadosti právneho zástupcu žalovaných bolo pojednávanie odročené na 30. 11. 2006. Pojednávanie sa uskutočnilo a bolo odročené na neurčito za účelom nariadenia znaleckého dokazovania.

- znalecké dokazovanie bolo nariadené uznesením zo dňa 12. 3. 2007.

- dňa 15. 5. 2007 bol spis odoslaný ustanovenému znalcovi, ktorému bola stanovená lehota na vypracovanie posudku 60 dní.

- dňa 18. 7. 2007 požiadal ustanovený znalec o predĺženie lehoty na spracovanie posudku do 30. 10. 2007.

- ďalšou žiadosťou zo dňa 15. 11. 2007 požiadal ustanovený znalec o predĺženie lehoty na podanie posudku do 28. 2. 2008 z dôvodu veľkého množstva spracovávaných posudkov.

- dňa 19. 3. 2008 bol ustanovený znalec vyzvaný na predloženie znaleckého posudku a oznámenie dôvodu, pre ktorý posudok doposiaľ nebol predložený súdu.

- znalecký posudok bol súdu doručený 28. 3. 2008.

- uznesením zo dňa 3. 4. 2008 bolo rozhodnuté o znalečnom a dňa 15. 4. 2008 bol posudok doručený na zaujatie stanoviska k nemu účastníkom konania.

- dňa 23. 4. 2008 sa žalovaní odvolali proti výroku uznesenia, ktorým bola určená výška znalečného a dňa 25. 4. 2008 predložili vyjadrenie k posudku.

- právny zástupca sťažovateľa požiadal dňa 12. 5. 2008 o predĺženie lehoty na vyjadrenie sa k znaleckému posudku do konca mája 2008. Toto vyjadrenie doručil súdu až 11. 7. 2008.

- dňa 16. 6. 2008 bolo určené pojednávanie na deň 4. 9. 2008.

- na základe žiadosti právneho zástupcu žalovaných bolo pojednávanie odročené na deň 23. 10. 2008.

- pojednávanie sa uskutočnilo a bolo odročené na 15. 1. 2009.

- na pojednávaní, konanom dňa 15. 1. 2009, bolo vo veci rozhodnuté tak, že konanie v časti o zaplatenie 5.057,96 eur bolo zastavené a v prevyšujúcej časti o 44.020,21 eur bola žaloba zamietnutá.

- dňa 18. 3. 2009 podal sťažovateľ proti rozsudku odvolanie.

- dňa 26. 3. 2009 bolo odvolanie sťažovateľa doručené na vyjadrenie právneho zástupcovi žalovaných a sťažovateľ bol vyzvaný na zaplatenie súdneho poplatku za odvolanie.

- dňa 24. 4. 2009 bol spis predložený na rozhodnutie Krajskému súdu v Košiciach, na ktorom sa nachádzal do 9. 9. 2009, kedy bol vrátený s rozhodnutím, ktorým bol rozsudok okrem výroku o zastavení konania zrušený a v rozsahu zrušenia vec vrátená na ďalšie konanie.

- po doručení rozhodnutia odvolacieho súdu bol dňa 22. 9. 2009 určený termín pojednávania na deň 12. 11. 2009.

- pojednávanie bolo odročené na 21. 1. 2010.

- ďalšie pojednávanie sa uskutočnilo 11. 3. 2010 a bolo odročené na neurčito s tým, že právnym zástupcom účastníkov konania bolo uložené v lehote 15 dní predložiť otázky pre znalca s tým, že následne bude vo veci nariadené doplnenie znaleckého dokazovania.

- uznesením zo dňa 12. 10. 2010, ktoré nadobudlo právoplatnosť 11. 11. 2010, bol v konaní ustanovený ďalší znalec.

- dňa 14. 3. 2011 bol ustanoveným znalcom predložený znalecký posudok.

- uznesením zo dňa 29. 3. 2011 bolo rozhodnuté o znalečnom a právnym zástupcom účastníkov konania bol zaslaný znalecký posudok na vyjadrenie v lehote 15 dní.

- dňa 18. 4. 2011 podali žalovaní odvolanie proti výroku uznesenia o určení výšky znalečného.

- dňa 29. 4. 2011 doručili právni zástupcovia účastníkov konania svoje vyjadrenia k znaleckému posudku.

- v dôsledku podaného odvolania žalovaných bol spis dňa 25. 5. 2011 predložený na rozhodnutie Krajskému súdu v Košiciach, na ktorom sa nachádzal do 11. 11. 2011, kedy bol tunajšiemu súdu vrátený s uznesením, ktorým bolo uznesenie tunajšieho súdu vo výroku o určení znalečného zmenené.

- uznesením zo dňa 31. 1. 2012 bola znalcovi uložená povinnosť vrátiť časť vyplateného preddavku na účet tunajšieho súdu.

- dňa 15. 3. 2012 bolo určené pojednávanie na deň 26. 4. 2012.

- ďalšie pojednávania boli určené na dni 14. 6. 2012, 6. 9. 2012, 8. 11. 2012 a 13. 12. 2012. Posledné z uvedených pojednávani bolo odročené na neurčito.

- dňa 26. 2. 2013 bola Technická univerzita v Košiciach ako znalecký ústav požiadaná o odborné vyjadrenie.

- prekážky postupu súdu podľa § 107 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku:

konanie bolo prerušené uznesením zo dňa 25. 10. 2001 (zápisnica z pojednávania z uvedeného dňa - č. l. 87 spisu).

- prieťahy, ktoré podľa názoru súdu spôsobili sťažovateľka:

ojedinelý prieťah spôsobený oneskoreným podaním vyjadrenia k znaleckému posudku, ktorý nebol predložený ani v avizovanej lehote do konca mesiaca máj 2008 (č. l. 484), ale až 11. 7. 2008 (č. l. 488).

- prieťahy, ktoré boli spôsobené súdom:

- i keď celková dĺžka konania je od zaplataenia súdneho poplatku viac ako 12 rokov, v konaní sa vyskytlo jediné dlhodobejšie obdobie úplnej nečinnosti súdu, a to od 17. 1. 2003 do 4. 2. 2004. Je však nutné konštatovať, že v uvedenom období ešte sťažovateľ nebol účastníkom predmetného konania (uznesenie na č. l. 106); teda v uvedenom období sa nemohol ocitnúť v žiadnej právnej neistote v súvislosti s uvedeným sporom. Dlhšie časové obdobie trvalo i vypracovanie znaleckého posudku, ktorý bol v konaní nevyhnutný ako dôkazný prostriedok, pričom ustanovený znalec opakovane požiadal o predĺženie lehoty na jeho vyhotovenie.

- záver, či zistené prieťahy sú zbytočnými prieťahmi;

- ak ústavný súd dospeje k záveru, že v konaní zo strany súdu k prieťahom došlo, posúdenie ich zbytočnosti ponechávam na jeho zvážení.

- iné okolnosti, ktoré majú vplyv na prieťahy v konaní, okrem otázok zaťaženia sudcov a organizácie práce:

- v úvode vyjadrenia uvádzaná skutková obťažnosť sporu; je však nutné konštatovať i zmenu v osobe zákonného sudcu, ktorý sa musel so všetkými prevzatými spismi oboznamovať postupne. Obdobia, keď sa spis nachádzal na odvolacom Krajskom súde v Košiciach, nie som oprávnená posudzovať.»

Úkony, ktoré sú uvedené vo vyjadrení predsedu okresného súdu, zistil aj ústavný súd z predloženého spisu okresného súdu a vyjadrení účastníkov.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami, ako aj obsahom súdneho spisu okresného súdu dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľka sa sťažnosťou domáhala vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov. Zároveň namietala aj porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo,

verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom. Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote. Z uvedeného dôvodu nemožno v obsahu týchto práv vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 28/01, I. ÚS 20/02).

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu“ (m. m. IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru), ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitnosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup

samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľky.

1. Predmetom konania je nárok na zaplatenie peňažnej sumy s príslušenstvom (na základe vystavenej faktúry) za dodávku stavebných prác vykonaných na základe zmluvy o dielo. Vec nemožno hodnotiť ako právne zložitú. Ide o problematiku, ktorá je upravená predovšetkým príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka a Občianskeho zákonníka, ktorých aplikácia je ustálená aj v pomerne rozsiahlej judikatúre všeobecných súdov (napr. obdobne IV. ÚS 239/03, IV. ÚS 265/04 a IV. ÚS 386/04). Pri hodnotení skutkovej zložitosti sa ústavný súd stotožnil s tvrdením okresného súdu, že ide o zložitejšiu vec, pretože počas konania bolo potrebné vykonať najmä znalecké dokazovanie. Ústavný súd pri hodnotení tohto kritéria postupoval v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (IV. ÚS 189/05, III. ÚS 93/09, III. ÚS 301/09) a konštatuje, že žiadna skutková zložitnosť nemôže ospravedlniť doterajšiu dobu konania (13 rokov).

2. Pokiaľ ide o hodnotenie správania sťažovateľky v konaní pred okresným súdom, ústavný súd zoberal na vedomie vyjadrenie okresného súdu, že samotná sťažovateľka čiastočne prispela k zbytočným prieťahom tým, že napriek tomu, že právny zástupca sťažovateľky 12. mája 2008 požiadal o predĺženie lehoty na vyjadrenie sa k znaleckému posudku do 31. mája 2008 (12. apríla 2008 bol znalecký posudok doručený účastníkom na zaujatie stanoviska), vyjadrenie predložil až 11. júla 2008.

Okrem toho sťažovateľke možno pričítať na ťarchu to, že napriek tomu, že bola právne zastúpená advokátom, nepodala v priebehu tohto zdĺhavého konania sťažnosť na prieťahy v konaní predsedovi okresného súdu [od februára 2004, keď bolo rozhodnuté o vystúpení pôvodného žalobcu z konania a jej vstupe do konania, až do podania sťažnosti ústavnému súdu (február 2013)], o svoju vec sa riadne nezaujímal, teda neriadila sa zásadou *vigilantibus iura* (každý nech si stráži svoje práva), z ktorej okrem iného vyplýva priama závislosť ochrany práv a oprávnených záujmov účastníkov konania od ich

súčinnosti, čo ústavný súd spolu s uvedenými okolnosťami zohľadnil aj pri určení výšky finančného zadosťučinenia (obdobne IV. ÚS 10/05, III. ÚS 336/07, III. ÚS 382/08 a III. ÚS 254/09).

Ústavný súd pri hodnotení tohto kritéria vzal do úvahy čiastočne aj skutočnosť, že sťažovateľka sa stala účastníčkou konania v skutočnosti až v roku 2004 po postúpení pohľadávky od predchádzajúceho žalobcu, preto stav jej právnej neistoty nemohol trvať už od roku 2000, ako to dôvodila v žiadosti o priznanie finančného zadosťučinenia.

3. Tretím hodnotiacim kritériom, uplatnením ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky, bol postup okresného súdu.

Ústavný súd opierajúc sa o svoju konštantnú judikatúru zastáva názor, že napadnuté konanie, ktoré nebolo právoplatne skončené ani po 13 rokoch od jeho začatia, nie je potrebné osobitne vyhodnocovať a hodnotiť jednotlivé procesné úkony vykonané okresným súdom v jeho doterajšom priebehu. V okolnostiach danej veci už samotná dĺžka konania je z ústavnoprávneho hľadiska neakceptovateľná a ničím neospravedliteľná a nepochybne signalizuje, že v napadnutom konaní dosiaľ nedošlo k naplneniu účelu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, ktorým je odstránenie právnej neistoty účastníkov konania (m. m. II. ÚS 217/06, IV. ÚS 280/2011, III. ÚS 129/2012, III. ÚS 269/2012).

K tomu ústavný súd už len poznamenáva, že okresnému súdu možno vytknúť to, že počas celého doterajšieho konania konal neefektívne a nesústredene. Svedčí o tom to, že nadriadený súd jeho rozsudok z 15. januára 2009 v časti zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (okresný súd nedostatočne zistil skutkový stav) a tiež znalecké dokazovanie zatiaľ neprispelo k rozhodnutiu vo veci samej, keďže stále nie je skončené a trvá viac ako šesť rokov už od 30. novembra 2006 (okresný súd ešte 26. februára 2013 žiadal znalecký ústav o odborné vyjadrenie k znaleckému posudku); (m. m. IV. ÚS 239/03, IV. ÚS 265/04, III. ÚS 543/2011).

Pri posudzovaní sťažnosti sa ústavný súd vysporiadal aj s vyjadrením okresného súdu, ktorý prípadné prietahy v konaní odôvodnil „*zaťaženosťou sudcov, zmenou sudcu a organizáciou práce*“ tak, že vyjadrenie okresného súdu v tomto smere neakceptoval, pretože už viackrát uviedol (napr. I. ÚS 141/03, II. ÚS 153/06, III. ÚS 269/2012), že nadmerné množstvo vecí (vysoký nápad), v ktorých sa musí zabezpečiť súdne konanie, by mohlo len dočasne ospravedlniť vzniknuté prietahy, a to len v tom prípade, ak sa na ten účel prijali včas adekvátne opatrenia (m. m. I. ÚS 39/00, I. ÚS 55/02). Okresný súd vo svojom vyjadrení neuviedol žiadne konkrétne skutočnosti, na základe ktorých by bolo možné usudzovať, že v danej veci ide o takýto prípad.

Ústavný súd konštatuje, že občianske súdne konanie, ktoré bez meritórneho právoplatného rozhodnutia trvá tak dlho, ako to je v danej veci, možno už len na základe jeho posúdenia vcelku považovať za nezlučiteľné s imperatívom ustanoveným v čl. 48 ods. 2 ústavy i právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (IV. ÚS 260/04, IV. ÚS 173/05, III. ÚS 152/08, IV. ÚS 251/08, III. ÚS 383/2012).

Ústavný súd vzhľadom na tieto skutočnosti preto vyslovil, že doterajším postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 27 C/199/2000 došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Pretože ústavný súd rozhodol, že došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, v záujme zavŕšenia ochrany základných práv sťažovateľky prikázal v zmysle § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde okresnému súdu, aby vo veci vedenej pod sp. zn. 27 C/199/2000 konal bez zbytočných prietahov, a odstránil tak stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza účastník domáhajúci sa rozhodnutia súdu v jeho veci

III.

Vzhľadom na to, že ústavný súd rozhodol o porušení základného práva sťažovateľky, zaoberal sa aj jej žiadosťou o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

Sťažovateľka požadovala za porušenie jej označeného základného práva finančné zadosťučinenie v sume 15 000 € (žiadosť odôvodňuje ujmou, ktorá jej vznikla v dôsledku zdĺhavého konania okresného súdu od roku 2000, a jej stavom právnej neistoty, pretože ani v súčasnosti nie je zřejmý výsledok tohto súdneho konania).

Pri určení primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Vzhľadom na dĺžku konania vedeného okresným súdom a zohľadňujúc správanie sťažovateľky a jej právneho predchodcu hodnotené v časti II bode 2 nálezu ústavný súd považoval priznanie sumy 2 000 € za primerané finančné zadosťučinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľky, ktoré jej vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom. Ústavný súd pri rozhodovaní

o priznaní trov konania vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2012, ktorá predstavovala sumu 781 €.

Sťažovateľka žiadala o priznanie trov konania v sume 1 249,58 € (za dva úkony právnej služby po 512,85 €, dvakrát po 7,81 € režijný paušál a k tomu 20 % DPH).

Ústavný súd jej priznal úhradu za dva úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia a podanie sťažnosti) v súlade s § 1 ods. 3, § 9, § 11 ods. 3, § 14 ods. 1 písm. a) a b) a § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov, nie však v požadovanej sume. Základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby v roku 2013 predstavovala sumu iba 130,16 € a režijný paušál 7,81 € (teda nie ako uvádza sťažovateľka). K tomu je potrebné pripočítať 20 % DPH v sume 55,18 €, pretože advokát je jej platcom. Úhrada bola teda priznaná v celkovej sume 331,12 €.

Priznanú úhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. apríla 2013

